

در گفتگو با مشاور وزیر در امور ایثار گران مطرح شد؛

میراث ایثار و مقاومت؛ مأموریت وزارت میراث فرهنگی در حفظ هویت ملی ایران

هویت ملی، مسیر گسترش و تثبیت فرهنگ ایثار را هموارتر می‌کند. این مسئولیت سنگین، نه تنها برای امروز بلکه به‌عنوان میراثی برای آیندگان، اهمیت ویژه‌ای دارد. ایثارگری به عنوان بخشی از ارزش‌های بنیادین ایران، سرمایه‌ای معنوی است که نه تنها متعلق به گذشته است، بلکه برای ساختن آینده‌ای پایدار، الگو و راهنما خواهد بود. این وزارتخانه باید با بهره‌گیری از تمامی ظرفیت‌های فرهنگی، تاریخی و اجتماعی کشور، این سرمایه ملی را به جایگاهی شایسته در عرصه‌های داخلی و بین‌المللی برساند.

در نهایت، وظیفه وزارت میراث فرهنگی در بازنمایی ایثارگری‌های ایرانیان، مسئله‌ای فراتر از حفاظت از آثار و یادمان‌هاست. این وزارتخانه باید پیشگام جریان‌سازی فرهنگی باشد که ایثار و مقاومت را به عنوان بخشی از هویت جمعی مردم ایران، به شکلی زنده و تأثیرگذار حفظ کند. این تلاش‌ها، ضامن پیوند نسل‌ها با تاریخ پرافتخار کشور و سرمایه بزرگی برای وحدت، پایداری و پیشرفت جامعه خواهد بود.

برای بررسی بیشتر موضوع به سراغ سید قاسم قاسمی، مشاور وزیر میراث فرهنگی در امور ایثار گران آمده ایم تا از وی جویا شویم.

وزارت میراث فرهنگی چه اقداماتی برای مستندسازی و حفظ آثار و یادمان‌های مرتبط با ایثار و مقاومت (مانند موزه‌های دفاع مقدس، یادمان‌های شهدا یا سایت‌های تاریخی) انجام داده است؟

در سال‌های اخیر، پایگاه پژوهشی میراث

میراث به مردم فراهم کند. برنامه‌هایی مانند بازدید از مناطق عملیاتی دفاع مقدس در قالب کاروان‌های راهیان نور، برگزاری نمایشگاه‌ها و موزه‌های مرتبط با ایثارگری، و تولید محتوای فرهنگی و هنری با محوریت این موضوعات، از جمله اقدامات بارز وزارت میراث فرهنگی در جهت ترویج فرهنگ ایثار و مقاومت محسوب می‌شوند.

از طرف دیگر، آموزه‌های تاریخی مرتبط با ایثارگری تنها به دوران دفاع مقدس محدود نیستند. بسیاری از بناها، آثار تاریخی و آیین‌های محلی و مذهبی کشور نیز بیانگر فرهنگ مقاومت و ایثار در طول تاریخ هستند. به عنوان مثال، میراث عاشورایی و آیین‌های عزاداری محرم که نماد پایداری و فداکاری در راه حق است، بخش جدایی‌ناپذیری از هویت فرهنگی ایرانیان را تشکیل می‌دهد. وزارت میراث فرهنگی با همکاری این میراث معنوی و مذهبی با مفاهیم مرتبط با ایثار و مقاومت، فضایی پویا برای آموزش و انتقال این ارزش‌ها فراهم کرده است.

حفظ و ترویج فرهنگ ایثارگری در جامعه امروز همچنین نیازمند بهره‌گیری از فناوری‌ها و ابزارهای نوین است. وزارت میراث فرهنگی می‌تواند با توسعه برنامه‌های دیجیتال، ایجاد پلتفرم‌های مجازی و مستندسازی پیشرفته، پیوندی ملموس ترمیان نسل جوان و میراث ایثار و مقاومت برقرار کند. تولید بازی‌های دیجیتال، مستندهای تعاملی و محتوای جذاب در شبکه‌های اجتماعی از جمله اقداماتی است که ظرفیت جذب مخاطبان جوان‌تر را دارد و موجب گسترش پیام ایثارگری در فضای فرهنگی کشور می‌شود. چالش‌های مرتبط با حفاظت از میراث ایثارگری، گاهی از مسائل فیزیکی فراتر رفته و شامل تهدید به فراموشی این ارزش‌ها در میان نسل‌های جدید است. در این میان، نقش آموزش و پرورش و رسانه‌ها در همراهی با وزارت میراث فرهنگی کلیدی است. آموزش مبانی ارزش‌های دفاع مقدس و ایثار در مدارس، تولید فیلم‌های سینمایی و آثار هنری با محوریت این موضوع، و برگزاری برنامه‌های فرهنگی نظیر جشنواره‌ها و مسابقات مرتبط، از جمله ابزارهایی هستند که می‌توانند به تثبیت این فرهنگ در جامعه کمک کنند.

وزارت میراث فرهنگی به عنوان حافظ

ایران به عنوان کشوری با قدمت تاریخی و فرهنگی غنی، در طول دوران‌های مختلف، صحنه‌هایی بی‌بدیل از ایثار، مقاومت و فداکاری را تجربه کرده است. این ایثارگری‌ها که در ابعاد مختلف تاریخی، اجتماعی و معنوی تجلی یافته‌اند، در دوران دفاع مقدس به اوج خود رسیدند، و امروز به عنوان میراثی شناخته می‌شوند. در این میان، وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی نقشی حیاتی در پاسداشت، معرفی و انتقال این میراث ماندگار ایفا می‌کند.

این وزارتخانه، به عنوان متولی حفظ میراث فرهنگی کشور، مسئولیت سنگینی در زمینه احیای نمادهای حماسی و ایثارگری‌های ایرانیان و انتقال ارزش‌های آن به نسل‌های آینده دارد. میراث ایثار و مقاومت در ایران، فقط محدود به دوران جنگ و دفاع مقدس نیست، بلکه شامل بسیاری از جلوه‌های تاریخی، مذهبی و فرهنگی است که در طول قرون متمادی شکل گرفته‌اند. از حماسه‌های ملی نظیر شاهنامه و قیام‌های مردمی گرفته تا فرهنگ از خودگذشتگی و وحدت متمایز ایرانیان که در بسیاری از آیین‌ها و سنت‌ها نمود دارد، همه و همه بخشی از این میراث ارزشمند هستند که حفظ و تبیین آن نیازمند توجه ویژه وزارت میراث فرهنگی است.

دوران دفاع مقدس به عنوان یکی از بزرگ‌ترین عرصه‌های تجلی ایثار در تاریخ معاصر ایران، مجموعه‌ای ارزشمند از میراث معنوی، فرهنگی و تاریخی را خلق کرده است. از یادمان‌ها و مزارهای شهدا تا آثار فرهنگی و هنری که با الهام از این دوران خلق شده‌اند، وزارت میراث فرهنگی نقش کلیدی در حفظ، ثبت و انتقال این سرمایه‌های ملی دارد. یکی از مهم‌ترین وظایف این وزارتخانه، تبدیل این میراث به بستری برای آشنایی نسل‌های جدید با فرهنگ ایثار و مقاومت است؛ حرکتی که نه تنها پیوند عاطفی مردم با گذشته را تقویت می‌کند، بلکه موجب تثبیت هویت ملی و فرهنگی در جامعه می‌شود.

نقش وزارت میراث فرهنگی در این زمینه صرفاً به حفاظت از آثار و یادمان‌های دفاع مقدس محدود نمی‌شود. این وزارتخانه با تدوین برنامه‌های فرهنگی و گردشگری، توانسته بستری مناسب برای معرفی این

